

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 191

гр. Бургас, 13.10.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на тринадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Галина Т. Канакиева
Кремена Ил. Лазарова

като разгледа докладваното от Галина Т. Канакиева Въззивно частно наказателно дело № 20222000600194 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.243, ал.7 от НПК.

Постъпил е частен протест от зам. окръжен прокурор при окръжна прокуратура - Сливен против определение № 295 от 16.08.2022г., постановено по ЧНД № 382/2022 г. по описа на СлОС, с което е отменено постановлението на Окръжна прокуратура - Сливен от 02.08.2022г. за прекратяване на наказателното производство по сл.д. № 22/2019г. по описа на ОСО при ОП- Сливен, вх. №562/2019г. по описа на ОП - Сливен за престъпление по чл.123 от НК и досъдебното производство върнато на Окръжна прокуратура - Сливен за изпълнение на дадените в мотивите на определението указания.

В частния протест се навеждат доводи за незаконосъобразност на атакувания съдебен акт. Изразява се несъгласие с правните изводи на съда за незаконосъобразност на прокурорското постановление за прекратяване на наказателното производство. Твърди се, че съгласно чл. 243, ал.5 от НПК съдът проверява единствено обосноваността и законосъобразността на постановлението за прекратяване на наказателното производство, като няма процесуална възможност да отмени постановлението поради непълнота на доказателствения материал, като се цитира и съдебна практика. Навежда се довод за противоречиви мотиви на съдебния акт, поради което не е ясна волята на съда – от една страна е приел, че разследването е обективно и всестранно, от друга, че по отношение разследването за деяние по чл.123 от

НК не може да се направи обоснован извод, че липсват данни за осъществено престъпление, а в заключителната част на мотивите се посочва, че прекратяването на производството е незаконосъобразно, поради произнасяне относно наличието или не на престъпление по чл.136 от НК. Пратендира се отмяна на определението на ОС - Сливен и потвърждаване на Постановлението на ОП- Сливен.

В допълнителен протест се излагат аргументи в подкрепа на претендираната незаконосъобразност на съдебния акт. Навежда се довод за допуснато съществено процесуално нарушение, тъй като докладчикът по делото е бил прокурор по делото, в качеството си на адм. ръководител – окръжен прокурор на ОП - Сливен се е произнасял по делото многократно с постановления за удължаване срока по разследването по реда на чл.234, ал.3, изр.2 от НПК, а с постановление от 21.05.2019г. е определил разследващ орган от състава на ОСО при ОП - Сливен, който да довърши разследването. Твърди се, че съдията докладчик е следвало да се отведе от разглеждане на делото съобразно изискванията на чл.29, ал.1, т.3 от НПК, но тъй като не го е сторил, определението на съда е постановено от незаконен състав.

В писменото си становище представителят на апелативна прокуратура Бургас заявява, че поддържа протеста с изключение на допълнително въведените аргументи. Излага съображения, че изясняването на факта, кой е наредил закупуването и подмяната на въпросния изолатор, и в тази връзка установяването на прекия ръководител на пострадалия не се намира в пряка причинно - следствена връзка с настъпилата смърт на пострадалия. Твърди, че за смяната на изолатора не е налице нарочна заповед, наряд от конкретно длъжностно лице, а единствено пострадалият П. по своя инициатива е решил да извърши въпросния ремонт. Установяването на съответното лице, което е възложило закупуването на необходимите материали за ремонта и при какви условия е закупен процесния изолатор, по никакъв начин не би довело до извода, че именно това е длъжностното лице, което е възложило тази дейност и това от своя страна е в пряка причинна връзка с настъпилата смърт на П.. Изразява становище, че именно пострадалият на „оперативка“ и в качеството си на ръководител група ЕМО е взел решение да отидат с групата сутринта и да извършат ремонт на разпределителната уредба средно напрежение. Изразява съгласие с доводите в частния протест за наличие на противоречие в мотивите на атакуваното определение на съда, тъй като от една страна

решаващият съд е приел, че е проведено обективно и всестранно разследване, но в заключителната част се приема, че има непълнота при разследването, която води до необоснованост на прокурорския акт. Навежда довод, че не става ясно, каква е била волята на съда при установяване съдържанието на констатираната незаконосъобразност на проверявания прокурорски акт. По отношение указанията на съда за произнасяне дали е налице извършено престъпление по чл.136 от НК намира, че не следва да се разширява предметния обхват на доказването по досъдебното производство, което се води за престъпление по чл.115 и чл.123 от НК и излиза извън съдебния контрол, упражняван в производството по чл.243, ал.5 от НПК, още повече, че в тази насока прокуратурата е сезирала съответните контролни органи, като за тези нарушения са били издадени съответните предписания, има издаден АУАН и наказателно постановление към него, срещу конкретно длъжностно лице от дружеството, за констатирани административни нарушения. Според прокурора тези констатирани пропуски и нарушения биха обвързали реализирането на наказателна отговорност срещу конкретно лице по чл.123 от НК в случай, че настъпилата трудова злополука, довела до смъртта на П. е в резултат на издадено конкретно писмено разпореждане за извършване на конкретна ремонтна дейност. При наличието на множество пропуски и нарушения в дружеството, свързани с безопасните условия на труд, при работа с електрически уредби и съоръжения, длъжностното лице ангажирало се с издаването на такъв вид разпореждане, би издало незаконосъобразно разпореждане, което от своя страна се явява в пряка причинна връзка с настъпилата злополука и смъртта на пострадалия. По отношение на допълнителния протест намира изложения аргумент за незаконен състав, за несъстоятелен, тъй като хипотезите на чл.29, ал.1, т. 1-8 от НПК съдържат забрани създаващи гаранции, че делото ще бъде разгледано в условията на справедлив процес, от безпристрастен и непредубеден съд. Изразява становище, че в конкретния случай съдия Стефанов не би следвало да се отведе от разглеждане на делото, тъй като същият в качеството си на адм. ръководител на ОП - Сливен единствено е удължавал срока на разследване на досъдебното производство, както и е възложил същото на ОСЛО при ОП - Сливен, което е било негово функционално задължение, предвид заеманата длъжност, но същият не се е произнасял по съществуващото на делото. Намира атакуваното определение на

първата инстанция за необосновано и незаконосъобразно, поради което претендира неговата отмяна.

По делото е постъпило и становище на адв. З. от АК - Стара Загора, повереник на пострадалия по досъдебното производство - Д. Л. П., в което се претендира потвърждаване на определението на Сливенския окръжен съд. Твърди се, че Постановлението на ОП - Сливен е неправилно и незаконосъобразно. Споделя извода на съда, че липсват данни за извършено престъпление по чл.115 от НК , но са налице данни за извършено престъпление по чл.123 и чл.136 от НК. Излагат се съображения, че от събраните по делото доказателства се установява, че от управителя на дружеството са допуснати множество нарушения на правилата за безопасни условия на труд, които са описани подробно в приетата съдебно техническа и допълнителна съдебно техническа експертиза, от заключенията на които се установява, че в предприятието не са създадени безопасни условия на труд при работа с електропреносни мрежи с високо напрежение и не са спазвани нормативните актове за работа с тях. Сочи, че всичко това е способствало за настъпването на трудовата злополука и едва след смъртта на пострадалия П. е назначен електроинженер, на когото са възложени тези функции. Намира за несъстоятелни твърденията на наблюдаващия прокурор, че причинно следствената връзка е разкъсана с действията на пострадалия и той самоволно се е снабдил с необходимата резервна част и е взел решение да извърши ремонта. Твърди, че по делото са налични писмени и гласни доказателства, кой е съобщил на ръководителя на предприятието за аварията, кой е доставил резервната част, кой е подписал пътния лист на автомобила, с който е пътувала групата и как се разпределят задачите за деня. По отношение на допълнителните аргументи в допълнителния протест, счита, че не са били налице основания за отвод на съдията докладчик, тъй като същият не е бил наблюдаващ прокурор по досъдебното производство и не са налице данни същият да е действал предубедено при постановяване на съдебния акт. Моли съда да остави без уважение подадения частен протест срещу определението на СлОС и да потвърди същото като правилно и законосъобразно.

Бургаският апелативен съд след като се запозна с приложените по делото доказателства и доводите на страните по делото намира протеста на прокурора за основателен.

Осъществявайки правомощията си по чл.243, ал.7 от НПК апелативният съд е длъжен да прецени дали разследването е обективно, всестранно и пълно, да анализира цялата доказателствена съвкупност и да посочи обстоятелствата, които счита за установени и въз основа на кои доказателствени материали.

С атакуваното определение №295/16.08.22 г. постановено по ЧНД№382/22г. Окръжен съд - Сливен на осн. чл.243, ал.6, т.3 от НПК е отменил постановление от 02.08.22г. на ОП - Сливен за прекратяване на наказателно производство с вх.№562/2019г. по описа на ОП- Сливен, сл.д.№ 22/2019г. на ОСлС при ОП - Сливен, водено за престъпление по чл.123 от НК.

Срещу така постановеното определение на СлОС е постъпил частен протест и допълнителен такъв от ОП – Сливен, с който се претендира отмяна на определението на СлОС като необосновано и незаконосъобразно.

Окръжен съд - Сливен при осъществяването на контрол на постановлението на ОП - Сливен за прекратяване на наказателното производство е приел, че същото е незаконосъобразно в частта досежно извода, че липсват данни за осъществено престъпление по чл.123 от НК. Наред с това съдът е посочил, че в прекратителното постановление прокуратурата не е взела отношение за наличието или не на престъпление по чл.136 от НК. Решаващият съд е посочил, че е проведено обективно и всестранно разследване, включително допълнително такова в изпълнение на указанията на БАС в предходното производство по чл.243 от НПК. Съдът е приел, че единствено неизследван е останал въпросът за предприетите действия от страна на пострадалия П. за осигуряване на процесния изолатор - момента на закупуване на процесния изолатор, как е закупен, кой е дал съгласие и е възложил закупуването и смяната му, като изясняването на посочените обстоятелства биха довели до установяване на прекия ръководител на пострадалия, който му е поставил задачата, дейността на който да е източник на повишена опасност, допуснал ли е немарливост, която да е в причинно следствена връзка със смъртта на пострадалия.

Настоящата инстанция споделя напълно доводите изложени в протеста на ОП - Сливен, че изясняването на въпросите, свързани с осигуряването на изолатора и неговата смяна и установяването в тази връзка на прекия ръководител на пострадалия не се намира в пряка причинно - следствена

връзка с настъпилата смърт. Изясняването на въпросите, кое длъжностно лице е възложило закупуването на съответните материали и при какви условия са закупени същите, по никакъв начин не обосновава извод, че именно това лице е възложило извършването на процесната ремонтна дейност на постр. П., още по - малко, че това е лицето, чието поведение е в пряка причинно следствена връзка с установените правила за техническа безопасност при извършените ремонтни дейности и с настъпилия вредоносен резултат – смъртта на пострадалия.

Анализирайки събраните по делото доказателства настоящата инстанция намира, че по делото безспорно е установено, че липсват писмени и гласни доказателства за нареждане и възлагане на закупуване на посочения изолатор. Видно от показанията на св. В. - л.154, т.2 от ДП, главен инженер в Напоителни системи ЕАД, клон Средна Тунджа - Сливен, процесният изолатор е бил взет от пострадалия и колегите му от отдел ЕМО от неработеща помпена станция в с. Ковачите. Същият свидетел е съобщил, че поради спецификата на дейността на ЕМО преценката за работата и безопасността е била на пострадалия, поради което той е нямал пряк началник.

Анализът на събраните по делото доказателства установява, че за смяната на процесния изолатор не е имало нарочна заповед, наряд от конкретно длъжностно лице, а единствено постр. П. по своя инициатива е решил да извърши въпросния ремонт.

Постановлението на Окръжна прокуратура - Сливен за прекратяване на наказателното производство е обосновано и законосъобразно. Същото е постановено при изяснена в пълнота фактическа обстановка. Изпълнени са процесуалните задължения за обективно, всестранно и пълно разследване, като не са останали неизяснени релевантните факти.

Извършената по случая проверка от ТП на НОИ - Сливен и съставеният за това протокол № 5103- 19- 7/17.04.2019г., е констатирила допуснати от пострадалия нарушения на чл. 284, ал.2 от КТ, чл. 59, ал.1, т.5 и чл.480 от Правилника за безопасност и здраве при работа с електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи, а именно непланиран ремонт, без лични предпазни средства и без издадено нареждане/наряд. В постановлението за прекратяване на

наказателното производство са анализирани задълбочено и обстойно експертните изводи за причините за възникналата трудова злополука и настъпването на смъртта на пострадалия - допир до неизолирани тоководещи части /активната част на проходен изолатор/, намиращи се под високо напрежение, след извършване на дейности по монтиране на проходен изолатор на покрива на КРУ. Не се спори по делото, че пострадалият съгласно Протокол № 3057/17.05.2018г. издаден от дружеството, към което е работил по трудово правоотношение, е имал право да работи при правила за безопасност при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000V - или четвърта квалификационна група. От експертното заключение на Комплексната тройна техническа и по ЗБУТ експертиза – л.192-229, т.2 от ДП се установява, че предприятието не е имало назначен служител на длъжност „Енергетик“, който да организира работата по електросъоръженията и нямало данни за издадени заповеди, с които да се установява контрол на работата на работещите по ремонт на енергийни съоръжения от страна на ръководния персонал. Анализът на гласните доказателства по делото установява, че пострадалият не е провел инструктаж на останалите работници от групата в деня на инцидента, не е извършил действия по обезопасяване на мястото на ремонта, като не е проверил ел.захранването в трафопоста. Пътувайки към мястото на ремонта, той установил, че не са взели шестограм за отключване на трафопоста, с цел проверка дали ел. захранването е изключено. Същият се предоверил на спомена си за свалени преди това 3 шини – видно от показанията на св. Я., л.132, т.2 от ДП. В този смисъл правилен е изводът, че пострадалият самоволно, без уведомяване на преките ръководители, без писмен или устен наряд или нареждане, каквото се изисква по силата на чл. 43 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи, е пристъпил към извършване на ремонта на процесния проходен изолатор в КРУ, като по този начин сам с действията си е довел до настъпването на смъртта си. Наред с това същият е предприел извършването на ремонтни дейност в обект, при който напрежението на електрическия ток е превишавало многократно напрежение до 1000 V – ниво до което пострадалият е имал право да работи и упражнява своята дейност.

При извършването на допълнителното разследване е извършена допълнителна Комплексна тройна техническа експертиза досежно липсата на

личните предпазни средства - диелектрични ръкавици и обувки, използвани при обезопасяване на работното място. По делото са налице данни, че същите са били заявени от пострадалия и ръководството на дружеството, но не са били доставени към момента на ремонта. В заключението е посочено, че такива ръкавици не се използват при самата ремонтна дейност, изразяваща се в смяна на изолатор, тъй като операциите по тази смяна, поради своята специфика не могат физически да бъдат изпълнени с тези ръкавици. Безспорно е по делото, че пострадалият е извършил и приключил ремонта без такива ръкавици, като по време на тази дейност липсата на тези предпазни средства не е попречила на работата му.

В заключението е посочено, че основното изискване при смяната на процесния изолатор е свързано основно с обезопасяване на работното място и по - специално изключването на напрежението по тоководещите части, което очевидно не е било сторено от лицата предприели ремонтната дейност без наряд и в частност от пострадалия. Именно след извършването на ремонта по монтиране на проходен изолатор на покрива на КРУ е настъпила злополуката в резултат на осъществен допир на пострадалия до неизолирани тоководещи части /активната част на проходен изолатор/, намиращи се под високо напрежение. Именно тогава, ако пострадалият е имал тези диелектрични ръкавици и боти, процесните поражения не биха били налице при описания механизъм на настъпване на злополуката, съгласно експертното заключение на допълнителната комплексна тройна техническа експертиза.

Обосновано и законосъобразно в постановлението е посочено, че по делото са установени множество пропуски и нарушения в организацията на дейността на „Напоителни системи“ ЕАД – София, клон Средна Тунджа – Сливен, свързани с осигуряването на безопасност и безопасни условия на труд при работа с електрически уредби. Същите подробно са изброени в Протокол за извършена проверка № ПР 1907981/13.03.2019г. на ДИТ - Сливен и са коментирани в експертизите по делото. За тези нарушения са били издадени съответните предписания, има издаден и АУАН и НП към него, срещу конкретно длъжностно лице от дружеството, за констатираните административни нарушения. Правилна е преценката, че тези констатираните пропуски и липсата на създадена организация за работа – липса на водени дневници, липса на утвърдено лице, което да издава наряд или нареждане, съгласно чл.53, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа с

електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи, както и много други констатирани нарушения биха обвързали реализирането на наказателна отговорност срещу кинкратни лице/лица по чл.123, ал.1 от НК в случай, че настъпилата трудова злополука, довела до смъртта на постр. П. беше резултат на издадено конкретно писмено разпореждане - наряд/нареждане/ заповед за извършване на съответната ремонтна дейност. Това е така, защото в този случай длъжностното лице, ангажирано се с издаването на такъв вид разпореждане, при наличието на явни и множество пропуски и неуредици в дружеството, свързани с безопасните и здравословни условия на труд, при работа с електрически уредби и съоръжения в дружеството, би издало незаконосъобразно разпореждане, което би имало пряка връзка с настъпилата злополука и смъртта на постр. П.. Правилен е изводът, че в този случай пряката причинно следствена връзка между пропуски и липсата на организация за безопасни и здравословни условия на труд, при работа с електрически уредби и съоръжения, издаването въпреки тази празнота на наряд за ремонтна дейност в електрическата уредба с напрежение, превишаващо нивото на допустимото такова, с оглед квалификацията на постр. П., би била осъществена като наказателно - правна причинно - следствена връзка, по смисъла на чл.123, ал.1 от НК, при която хипотеза би могла да се анализира осъществяването от обективна и субективна си страна на този състав на престъплението, съответно тогава щеше да се постави въпросът за наказателната отговорност на конкретно лице/лица. Ето защо правилно прокурорът е заключил, че в този случай причинно следствената връзка между поведението на пострадалия П. и евентуалните действия на длъжностни лица при дружеството е разкъсана, поради липсата на надлежни такива от последните - липсва писмен наряд/заповед/ указание/ разпореждане за извършеното впоследствие от пострадалия.

Обоснован и законосъобразен е изводът на прокурора предвид гореизложеното, че пострадалият П. сам с действията си е довел до настъпването на смъртта си. Правилен и законосъобразен е изводът, че извън анализа на нормите на чл.123, ал.1 и чл.115 от НК по досъдебното производство не са налице доказателства и обстоятелства, които да налагат анализ относно наличието или отсъствието на данни/доказателства за каквото и да е друго деяние от общ характер по смисъла на НК.

Незаконосъобразни са указанията на решаващия съд за произнасяне относно деяние с правна квалификация по чл.136 от НК с оглед събраните по делото доказателства за липса на достатъчен контрол и цялостна организация в „Напоителни системи“ ЕАД – София, клон Средна Тунджа – Сливен досежно регламентиране и охрана на безопасните условия на труд. Правилно е посочено в протеста, че с дадените указания за произнасяне относно съставомерност на деяние по чл.136 от НК недопустимо се разширява предметния обхват на доказването по настоящото ДП, което се води за престъпление по чл.115 и чл.123, ал.1 от НК и излиза извън пределите на съдебния контрол, упражняван в производството по чл.243, ал.5 от НПК. Освен това за конкретните нарушения, свързани с правилата, установени за охрана на безопасността на труда контролните органи са били сезирани от прокуратурата, като е ангажирана съответната административно - наказателна отговорност срещу конкретно длъжностно лице от дружеството.

Неоснователен е допълнителния протест досежно основаниято за отвод на докладчика по делото и същият не се поддържа от представителя на ОП - Бургас. В случая докладчика по делото Стефанов не е следвало да се отвежда от разглеждане на делото, тъй като същият е бил административен ръководител на ОП - Сливен и като такъв е удължавал срока по разследването на ДП, както и е възложил същото на ОСлС при ОП - Словен, което е било негово функционално задължение, предвид заеманата длъжност, но няма произнасяне по съществото на делото.

По гореизложените съображения апелативният съд намира, че определението на Сливенския окръжен съд следва да бъде отменено като необосновано и незаконосъобразно, а Постановлението на Окръжна прокуратура - Сливен от 02.08.2022 год. за прекратяване на наказателното производство по ДП – сл.дело №22/19 г. по описа на ОСО при ОП - Сливен, вх. №562/19г. на ОП - Сливен потвърдено като обосновано и законосъобразно.

Мотивиран от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯВА Определение № 295 от 16.08.2022г., постановено по ЧНД № 382/2022 г. по описа на СлОС, с което е отменено постановлението на

Окръжна прокуратура - Сливен от 02.08.2022г. за прекратяване на наказателното производство по сл.д. № 22/2019г. по описа на ОСО при ОП-Сливен , вх. №562/2019г. по описа на ОП - Сливен за престъпление по чл.123 от НК и досъдебното производство върнато на Окръжна прокуратура - Сливен за изпълнение на дадените в мотивите на определението указания.

ПОТВЪРЖДАВА Постановление на Окръжна прокуратура - Сливен от 02.08.2022г. за прекратяване на наказателното производство по сл.д. № 22/2019г. по описа на ОСО при ОП - Сливен, вх. №562/2019г. по описа на ОП – Сливен.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____